

Språk: En av Norsk Språkforenings viktigste oppgaver er å ivareta norske dialekter og deres forhold til et funksjonelt, riksdekkende skriftspråk.

Dialekt som valgfritt sidemål

MENINGER

Bjørn Kristen Ørbæk
Norsk Språkforening, Hamar

Slik vår språkforening ser den norske språkvirke-lighet, forsømmes de ulike dialekter i vårt land, ikke minst på Østlandet.

Noregs Mållag har til stadighet gått ut med at Hedmarken og Hedmark fylke er et dialektområde for nynorske språkinteresser, og at det er naturlig for øst-norske dialektbrukere å bruke nynorsk skriftspråk. Det er en direkte gal fremstilling.

Østnorske dialekter har sin egen kraft når det gjelder muntlig språkbruk, og når man uttrykker seg skriftlig, er bokmål den naturlige språkform.

Interesse og behov for nynorsk som et ekstra, offisielt skriftspråk er nærmest fraværende.

Dialekter i det norske samfunn er i ferd med å utvanes, og dialektraseringen bland unge mennesker truer den lokale språkidentitet. Norsk Språkforening arbeider derfor for å bringe dialektene inn i skolen som valgfritt, muntlig sidemål.

Det kan ikke være meningen at nynorsk – som på Østlandet nærmest oppfattes som en vestnorsk dialekt – skal fortrenge våre lokale dialekter.

Tiden er for lengst inne for å ta de regionale målvariante på alvor. Hvis ikke vil stadig flere snu den særnorske språkarven ryggen

DIALEKTER: Det kan ikke være meningen at nynorsk – som på Østlandet nærmest oppfattes som en vestnorsk dialekt – skal fortrenge våre lokale dialekter, skriver Bjørn Kristen Ørbæk.

FOTO: JENS ERIK JENSrud

og gå over til utelukkende å bruke bokmål i skrift og tale. Dette er faktisk i ferd med å skje.

Norsk Språkforening har ingen tro på at den såkalte positive diskriminering av nynorsk vil gavne noen språkgruppe på sikt.

Denne politikk skaper direkte motvilje mot nynorsk hos dem som tvinges til å lære et ekstra unødvendig, skriftspråk i skolen. Dertil gir den store privilegier til et fåtall nordmenn, som føler nynorsk som naturlig uttrykksmiddelet.

Måloven med forskrifter om sidestilling av de to målformer virker sterkt diskriminerende på ulike norske språkinteresser.

Den stenger ute et stadig økende antall så vel etniske nordmenn som nye landsmenn med innvan-

drerbakgrunn og koster det norske samfunn store summer.

Slik loven håndheves i dag, gir den grunnlag for urimelige konsekvenser for majoriteten av norske innbyggere og samfunnsinstitusjoner.

Forsøksloven for skolen gir mulighet til å utprøve en ny og bedre tilnærming til funksjonelt norsk språk – egnet for moderne samfunnsliv.

En interpellasjon i Stange kommunestyre i 2002 om å bruke Stange morsmålsforenings dialektordbok med grammatikk som basis for utprøving av muntlig dialekt som alternativt sidemål i skolen fikk positiv tilslutning av ordfører og samtlige politiske partier.

Stange morsmålsforening har nedlagt et stort arbeid for å bevare og befeste stangemålet, og den store interessen lokalbefolknlingen har vist, tyder på at velgerne frem mot stortingsvalget i år vil støtte de politiske partier som satser på en prøveordning med muntlig dialekt i stedet for skriftlig nynorsk i skolen.

Måloven med forskrifter om sidestilling av de to målformer virker sterkt diskriminerende på ulike norske språkinteresser.

Lyst på

■ Ja, det heter et kurs som arrangeres i en kommune over en kursdag i måneden. Det var svært på om dette var meg, og det var

Det spente over et som vi «godt» var det heller, hadde god nøytralitet. Det var fire livsområder som gjennomgås. Det var et verk, sikkerhet og trygghet, sosial aktivitet og mat

■ Å ha et sosialt nettverk, men seg ikke alle forurenset. Være mange årsaker til og mindre stenger deg. Og da skal det mot tilbake igjen. Da kan et kurs «på livet» være til hjelpe. Er så heldige å ha en gjorde nok en feil. Vi til å skryte av det nevnt hadde. Vi skulle hellere formidle tanker om det skaffet oss det.

De som var ledere godt de kunne, men bare bare å styre en var så «tent» på oppdraget vi var. Men med dere vi sveiset sammen og å trives med hverandre nok lagt grunnstein for hos noen hver.

■ Under evne, sikkerhet og trygghet var det mye. De fleste ulykker skjedde ikke. Som hjemmekontor se etter feil og mangler hos oss selv. Det var

Men når det ble et hvordan vi skulle gjøre, måtte jeg melde pass ikke å komme ifra, je

GLOBALISERING

Nycon

■ Man kan mene han men dagens Norge ikke blitt. Globaliseringen er «in»! Kjøp «high». Gullkalven og igjen.

«De eier ikke makt, skjønner ikke at de løper etter kapitalen, tes bekostning. Det er ribelt!» Det sier Helge (39) fra Vang, distriktsleder for LO Hedmarks 4. lemmen. Så skriver han 7. februar.

Det er lite du kan dette her Hege. Na mange? Japanerne hva det de vil med dom». De er smarte

Jeg kan huske je